

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Оборський Г. О.

в.о. ректора Державного університету «Одеська політехніка»,
доктор технічних наук, професор,
дійсний член Академії інженерних наук України, заслужений працівник освіти
України
(Одеса, Україна)

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МОНІТОРИНГУ
ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Зміни, що відбуваються в системі сучасної освіти України, мають бути спрямовані на підвищення освітнього рівня молоді, формування професійних фахівців, здатних забезпечити конкурентоспроможність держави, її економічний розвиток та політичну незалежність.

Стратегія забезпечення якості освіти складає основу освітньої політики більшості країн світу.

В Україні якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства. Якість освіти визначається не тільки обсягом знань, але й параметрами особистісного, світоглядного, громадянського розвитку, при цьому проблема якості освітнього процесу розглядається з позицій загальнолюдської і соціальної цінності освіти. Саме ці чинники створюють нову модель системи управління сферою освіти, яка має бути відкритою і демократичною, передбачати забезпечення державного управління з урахуванням громадської думки публічного моніторингу, внаслідок чого зміниться стиль, функції управління освітою.

Всі існуючі види моніторингу можна поділити на два типи, залежно від того, хто проводить це дослідження. На цьому підґрунті виокремлюють зовнішній та внутрішній моніторинг.

Внутрішній моніторинг проводять фахівці самої установи (навчального закладу або органу управління освітою) задля поліпшення ефективності адміністрування, активізації навчально-виховної діяльності, виявлення прогалин у знаннях здобувачів вищої освіти, проведення дослідної роботи щодо раціональності педагогічної методики тощо.

Результати цього моніторингу значущі лише при внутрішньому використанні: збір даних про певні характеристики здобувачів вищої освіти і показники їх розвитку; ресурси; конкретні факти порушення технологічності освітнього процесу та окремих його етапів, умов тощо.

Не всі результати, отримані під час внутрішнього моніторингу, після їх аналізу й узагальнення треба оприлюднювати, частину з них керівництво використовуватиме в подальшій роботі без оголошення.

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Зовнішній моніторинг здійснюють незалежні спеціальні установи (центри моніторингу, соціологічних досліджень, тощо) найчастіше для отримання статистично значущої достовірної інформації, яка є основою освітньої статистики держави.

Збір інформації здійснюється переважно за показниками якості вищої освіти, що нормативно затверджені й надаються Міністерству освіти і науки України, урядовим та іншим відомствам і зацікавленим державним структурам, громадськості, як офіційна інформація про результати діяльності системи освіти відповідного рівня.

Характерною відмінністю будь-якого моніторингу (як внутрішнього, так і зовнішнього) є те, що він має бути систематичним, планомірним і систематизованим.

Для проведення дієвого зовнішнього моніторингу необхідно:

- визначити та адаптувати функціональні, інструментальні можливості кожної з нині діючих технологій моніторингу якості освіти, критерії, показники, індикатори (в тому числі і відкритої освіти) та відібрати найбільш придатні для здійснення системного моніторингу та інтегрувати їх у національну систему;

- виконавцям моніторингових досліджень обрати адекватні технології для проведення моніторингових досліджень на різних рівнях і скласти мережний графік збору даних для кожної процедури;

- вдосконалити методики та технології проведення аналізу результатів моніторингу якості освіти;

- забезпечити належне фінансування виконання державних програм, що передбачають заходи з інформатизації системи освіти та впровадження новітніх технологій в освітню сферу;

- створити єдиний портал цифрових освітніх ресурсів, що використовуються у вищій освіті тощо.

Внутрішній моніторинг (на рівні закладу вищої освіти) має проводитися, опираючись на структуру моніторингу якості загальної середньої освіти за різними напрямками досліджень: педагогічний; психологічний; соціологічний; медичний; статистичний; ресурсний; кадровий; управлінський, враховуючи при цьому необхідність безперервного вдосконалення засобів вимірювань і технологій проведення моніторингу якості освіти.

Отже, такий підхід до проведення моніторингу якості освіти дозволить керівнику навчального закладу вищої освіти не лише підвищити результативність навчально-виховного процесу, рівень організації освітньої діяльності закладу, а й виявити додаткові напрями та показники освітньої діяльності такого закладу вищої освіти.